

Wat willen de vaandrighs van meer Vlaamse zelfbeschikking?

Hij zweefde bijna toen hij het naar de kranten bazuinde. Een Franstalige, *nota bene*, had hem toevertrouwd dat Wallonië beter door Vlamingen zou worden bestuurd. Is het paradijs niet veraf meer als Vlaanderen over *nog meer* zelf kan beschikken en beslissen? Of moet de 'grote staats hervorming'

misschien als breekijzer dienen voor een ontvetting van de overheid en een sociale zekerheid met anorexia?

De agenda - de uiteindelijke horizon - van de voorstanders van meer Vlaamse autonomie is veel minder gemaskeerd als we maar de moeite doen om de uitspraken van de hoofdrolspelers op een rijtje te zetten. We hebben het hier voor een keer niet over de politieke hoofdrolspelers, maar over de economische. Uiteindelijk dienen zij de hoofdschotel op. Hun logica riskeert de politieke agenda te sturen.

Wat steekt de Vlaming? Het lidwoord maakt hier alle Vlamingen gelijk, zo willen Warande-manifesters het graag. Wat is de *chape* waarop de andere argumenten pro staats hervorming worden gelijmd? Je moet niet diep graven. De transfers van Noord naar Zuid natuurlijk, het solidaire geld van het rijke Vlaanderen naar het arme Wallonië. Volgens de *hardliners* van ProFlandria, een belangenvereniging van Vlaamse ondernemers, is die solidariteit vandaag *onredelijk*. Volgens hen bedraagt ze 11 miljard euro per jaar: 6,6% van het Vlaamse BBP. Nog volgens ProFlandria vertegenwoordigen interregionale transfers in de EU slechts 0,4% van het budget. Tussen Oost- en West-Duitsland bedroeg de solida-

riteit nooit meer dan een goede 3%. Vlaanderen is dus het kind van de Belgische rekening. Solidariteit moet ook bijdragen tot echte oplossingen. Dat dit niet zo is, aldus ProPatria, is te wijten aan hun interne politieke systeem (lees de *Parti Socialiste*). Vlaanderen beademt Wallonië kunstmatig voor niets en het mist zo voor zichzelf de broodnodige zuurstof om de grote economische en demografische uitdagingen aan te kunnen. ProPatria is wel bereid om de transfers geleidelijk af te bouwen, want Vlaanderen heeft er geen belang bij dat het nieuwe buurland Wallonië plots zijn welvaart met 20% ziet dalen (Willem Van den Berghe in *De Tijd* van 16/09/06).

Op een telraam kon je met balletjes schuiven, op de computer steek je andere modules.

Economisten van de Naamse *Faculté Notre Dame* deden de berekeningen over en kwamen tot de slotsom dat de transfers van Vlaanderen naar Wallonië in 2005 5,6 miljard euro bedroegen. Ook zij keken naar de EU en wijzen er fijntjes op dat dit cijfer bescheiden is in vergelijking met wat arme sloebers als Galicië, Andalusië, het zuiden van Italië en het noorden van Zweden van het respectievelijkere landsdeel ontvangen (de kranten 21/09/07).

Half geld is wel een groot verschil. Je zou er geld voor geven om de juiste cijfers te kennen. En de juiste verklaringen. Aan het transferverhaal zitten smeulige kantjes. De doping die Vlaanderen nu aan Wallonië toedient, kan in de toekomst in de andere richting nodig spelen. Vlaanderens spieren en hersens vergrijzen, de Waalse niet, de Brusselse verjongen zelfs. Een zuiver Vlaams budget voor gezondheidszorg en pensioenen zou daardoor in

Waarom denkt de bevolking wat ze denkt? Welke rol spelen de media?

In de komende nummers van *De gids* laten verscheidene auteurs over de aangesneden thema's hun licht schijnen.

ademnood kunnen geraken. Een partij als het Vlaams Belang lijkt zich dat maar al te goed te realiseren; voor de extreemrechtse partij moet het jonge Brussel, bij een splitsing van België, aan Vlaanderen toekomen. Een alternatief om de kas te spekken zou langer werken zijn. Daarmee zijn we bij de standpunten van Voka en Unizo aangeland.

Het Vlaamse werkgeversfront klinkt *unisono*. Voor hen is een grote staatshervorming noodzakelijk om méér bevoegdheden over te hevelen naar de regio's. Met die bevoegdheden moeten maatregelen genomen worden die dienen om de 'pensioenen en de sociale zekerheid betaalbaar te houden'. En de economie te hefbomen.

Woorden waarbij we hen bijna in onze armen zouden sluiten. Waar leidt hun gps ons naartoe? In een interview met *Knack* van 12/09/07 spreken de heren Muylers en Van Eetvelt duidelijke taal. Vlaanderen moet zijn ouderen aan de slag kunnen houden, iedereen moet 45 jaar lang werken, het brugpensioen moet op het kapblok.

In het arbeidsrecht willen de Vlaamse ondernemers hun klauwen zetten, te beginnen bij interimarbeid: daar moeten soepeler regels gaan gelden. Daarmee kun je de reguliere werknemers het mes op de keel zetten. In een krantenadvertentie die vlak voor de federale verkiezingen verscheen, eiste Voka meer flexibiliteit. Ook de arbeidsmarkt is voor de Vlaamse werkgevers rijp voor regionalisering.

De werkloosheidsuitkeringen kunnen hoger (hoeveel?), maar beperkt in de tijd (hoelang?). 'Iemand die werkloos wordt, mag de eerste maanden gerust meer krijgen dan nu, daarna moet het bedrag sneller dalen', luidt het.

Loonafspraken zoals die nu in het Belgische model gelden, zijn voor de Vlaamse ondernemers vermolmd praktijk die de ondernemingsdynamiek fnuiken. Voor hen geen interprofessionele akkoorden meer waarbij alle werknemers een deel van de groei-

koek gewaarborgd krijgen, maar loonakkoorden op bedrijfsniveau.

Een ander begerenswaardig object voor het Vlaamse werkgeversfront is een lagere vennootschapsfiscaliteit. Zij mikken op 25%, al is dat voor sommigen nog niet laag genoeg. Minder inkomsten voor de overheid zien ze in één handomdraai opgelost: zet het mes in het ambtenarenapparaat.

Zal de soep in een Vlaanderen met meer zelfbeschikking zo heet worden gegeten als ze nu door Voka en Unizo wordt gaar gekookt?

Zullen de komende (Vlaamse) regeringen - in een herschikte Belgische constellatie - het liberale libretto van Muylers-Van Eetvelt volledig en volmondig willen uitzingen. Zullen, kunnen en willen er oppositiekrachten opstaan? En wanneer?

Welke implicaties zou een autonoom Vlaanderen kunnen hebben voor de rol van de vakbonden?

Schuilt er achter de toverwoorden 'homogene bevoegdheidspakketten' een finale splitsing van de ziekteverzekering? Is een eigen Vlaamse ziekteverzekering beter voor zieken en gezonden?

Wat gebeurt er met Brussel bij een splitsing van België? Hoe zouden we de staatsschuld eerlijk kunnen verdelen als het ooit tot een vreedzame boedelscheiding komt? Groeit het nationalisme ook bij de Walen? Is het waar dat een kwart van de Vlaamse publieke opinie achter een grote staatshervorming staat, als die staatshervorming er moet komen om uiteindelijk met een paar zeiswaaien de huidige loon- en arbeidsmechanismen te onthoofden? Waarom denkt de bevolking wat ze denkt? Welke rol spelen de media? Nog meer vragen. Nu al heerst er besmukte wreveld tussen de Christelijke Arbeidersbeweging en de politici die Vlaamsblind zijn. Komt de zaak 'België' binnen enkele jaren als een handgranaat tussen de arbeidersbeweging en de bevriende politici te liggen? Of is dat overdreven en moet men de zaken ernstig nemen, maar niet tragisch?